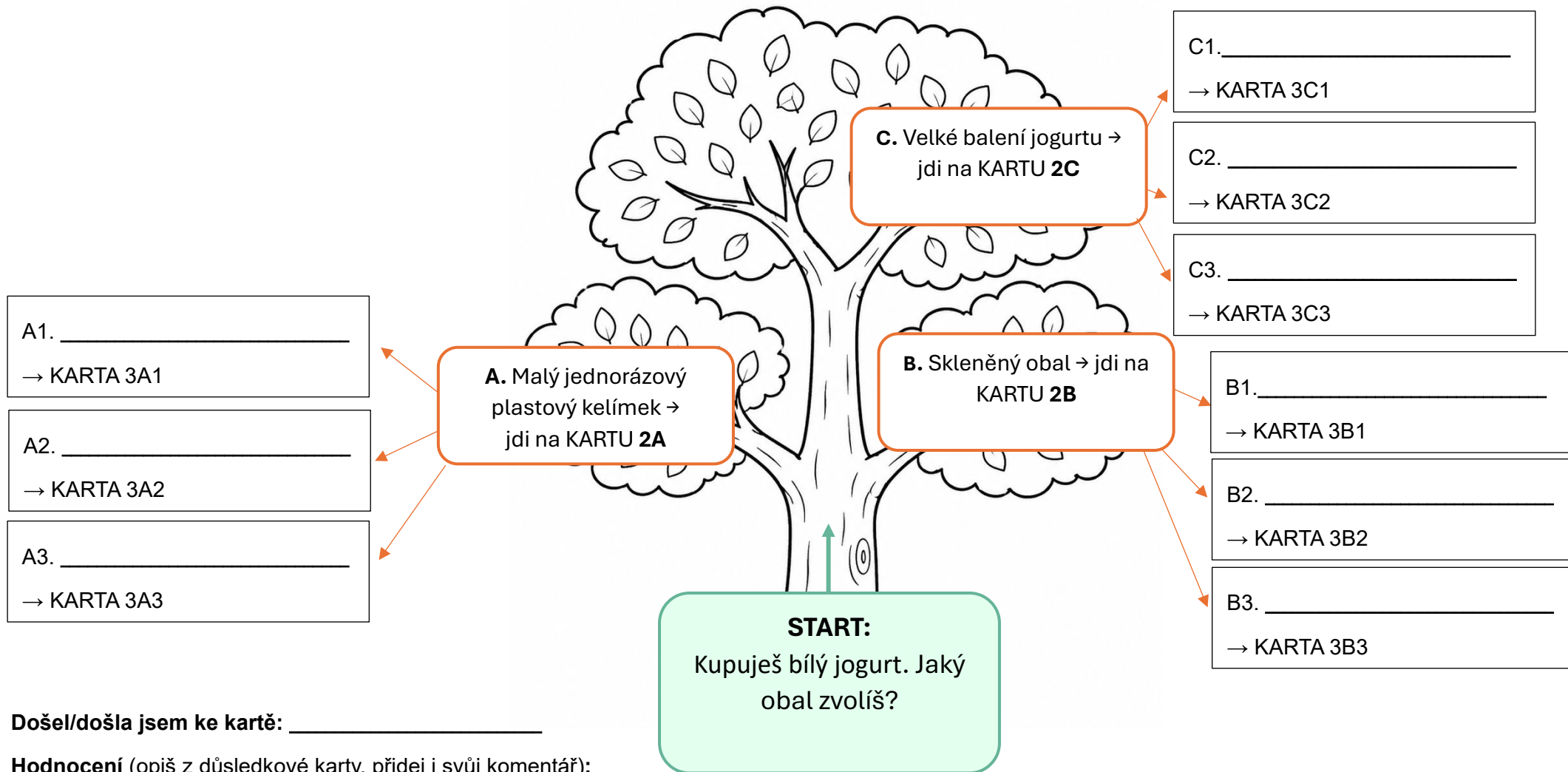

Vydej se na vlastní cestu.
Zkoumej, vybírej, rozhoduj se.
Sleduj, kam tě tvé volby dovedou.

ROZHODOVACÍ STROM

Došel/došla jsem ke kartě: _____

Hodnocení (opiš z důsledkové karty, přidej i svůj komentář):

**Neexistuje jedna správná odpověď.
Záleží na tom, jak se rozhodneš
a jak se podle toho zachováš.**

JOGURT

1

Situace:

Kupuješ **bílý jogurt**, běžně dostupný v českých obchodech. Samotný produkt je stejný – liší se pouze **materiál obalu**.

Jaký obal zvolíš?

A. Malý jednorázový plastový kelímek (150–200 g) → jdi na KARTU 2A

B. Skleněný obal (menší objem) → jdi na KARTU 2B

C. Velké balení jogurtu (500 g – 1 kg) → jdi na KARTU 2C

MALÝ PLASTOVÝ KELÍMEK

2A

Situace:

Jogurt kupuješ v malém plastovém kelímku na jednu porci.

Jak s obalem nakládáš?

- **A1. Spotřebuji a vyhodím do směsného odpadu → KARTA 3A1**
- **A2. Spotřebuji, opláchnu a vytrídím do plastu → KARTA 3A2**
- **A3. KelímeK využívám dále v domácnosti (např. sazeničky) → KARTA 3A3**

Víte, že:

Multipack může mírně snížit dopady dopravy a balení, ale celkové množství plastu zůstává stejné. Rozdíl je proto relativně malý a hlavní problém (množství odpadu na kg produktu) se tím nemění!

Víte, že:

KelímeK není třeba umývat dokonale. Stačí ho vyprázdnit (pořádně vyškrábat nebo krátce vypláchnout) – nadměrné mytí by mohlo zbytečně zvyšovat spotřebu vody a energie.

SKLENĚNÝ OBAL

2B

Situace:

Jogurt je ve skle (malá sklenička).

Jak se chováš?

- **B1. Sklenici vymyji a znovu používám v domácnosti → KARTA 3B1**
- **B2. Sklenici vymyji a vytrídím do skla → KARTA 3B2**
- **B3. Sklenici po dojedení hodím rovnou do směsného odpadu → KARTA 3B3**

VELKÉ BALENÍ

2C

Situace:

Kupuješ bílý jogurt ve větším plastovém balení (např. 500 g nebo 1 kg).

Jak s jogurtem a obalem naložíš?

- **C1. Jogurt celý spotřebuji a obal – je-li uzavíratelný - použiji opakovaně a nakonec ho vytrhám → KARTA 3C1**
- **C2. Jogurt celý spotřebuji, ale obal vyhodím do směsného odpadu → KARTA 3C2**
- **C3. Část jogurtu se zkaží nebo ji nespotřebuji (plýtvání) → KARTA 3C3**

MALÝ PLAST + JEDNORÁZOVÉ POUŽITÍ

3A1

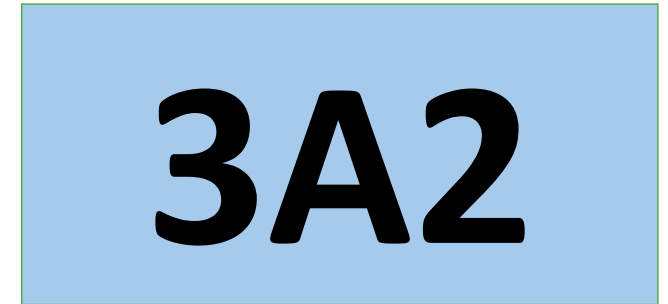
Dopad:

- Nízká hmotnost obalu
- Ale **velmi vysoké množství** obalu na kg výrobku → vysoký objem odpadu

Hodnocení:

✓ výroba | ✗ množství obalu | ✗ odpadový tlak

MALÝ PLAST + TŘÍDĚNÍ

Dopad:

- Recyklace je možná
- Ale malé kelímky:
  - hůře se třídí (mohou se hůře zachycovat v třídících linkách)
  - mají nízkou materiálovou hodnotu

Hodnocení:

✅ snaha | ⚠️ efektivita systému | ❌ materiál

📌 Víte, že:

Nejlepší variantou je volba většího balení jogurtu (500 g – 1 kg). Obal má sice větší hmotnost, ale menší množství obalu na kg výrobku, vyšší materiálovou hodnotu a vznikne menší počet kusů.

Pozor! Aby velké balení produktu mělo svůj environmentální přínos, musí být obsah plně spotřebován. Potravinový odpad má totiž vyšší dopad na přírodu než druh obalu. Spotřebitelské chování a plánování spotřeby potravin je v tomto případě velice důležité.

MALÝ PLAST + DALŠÍ POUŽITÍ

3A3

Co se skutečně děje:

- prodlužuješ život obalu o jednu fázi
- ale nezvyšuješ jeho systémovou cirkularitu
- odpad pouze oddálíš

Hodnocení:

✅ snížení odpadu (krátkodobé) | ⚠️ omezený efekt | ❌ systémová změna

 Víte, že:

Znovuvyužití je lepší než jednorázové vyhození, ale skutečný přínos má až dlouhodobé opakované použití nebo efektivní systém. V závěru je klíčové správné vytrídění k recyklaci.

SKLO ZNOVUPOUŽITO v domácnosti

3B1

Dopad:

- Opakované použití (např. skladování) snižuje dopady výroby
- Většinou krátkodobé využití → po čase stejně končí jako odpad
- Vyšší hmotnost → vyšší transportní emise

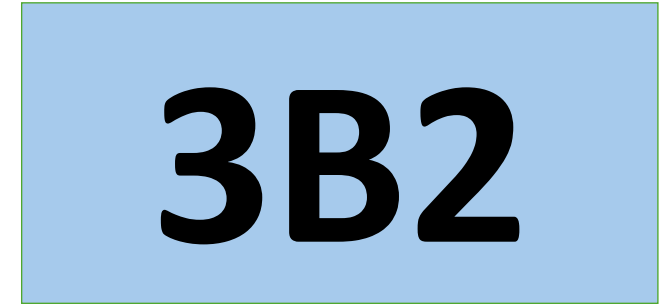
Hodnocení:

 cirkularita | emise dopravy

 Víte, že:

Skleněný obal dává největší smysl pouze pokud se opakovaně používá (vrací /znovu plní) – např. lokální producent, rozvozné služby s vratným obalem, komunitní systémy.

SKLO RECYKLOVANÉ

Dopad:

- Recyklovatelné „donekonečna“
- Ale energeticky velmi náročné (tavení)

Hodnocení:

 materiál | energie

 Víte, že:

Sklo je možné recyklovat stále znovu a znovu bez ztráty kvality materiálu? Ostatní obalové materiály degradují a je možné je využít jen po omezený počet cyklů.

SKLENICE VYHOZENA DO SMĚSNÉHO ODPADU

3B3

Dopad:

- Velmi nevhodná varianta z hlediska materiálového využití
- Výroba skleněných obalů **náročná na suroviny a energie**
- Sklo se v přírodě nerozkládá (ale zároveň nepředstavuje chemické riziko)
- Komplikace ve spalovně

Hodnocení:

✗ ztráta materiálu pro recyklaci | ✗ surovinová náročnost | ✗ komplikace při spalování / skládkování

 Víte, že:

Malé skleněné obaly jsou při nesprávném zacházení horší variantou než volba většího plastového obalu.

VELKÉ BALENÍ + PLNÉ VYUŽITÍ + TŘÍDĚNÍ

3C1

Dopad:

- Nejnižší množství obalu na kg produktu
- Efektivní výroba a doprava
- Opakované využití obalu – je-li uzavíratelný
- Obal vstupuje do recyklačního systému

Hodnocení:

✓ materiál | ✓ emise | ✓ systém

 Víte, že:

Velké balení v plastovém obalu dává smysl tehdy, když ho skutečně využijí a správně vytřídím.

VELKÉ BALENÍ + PLNÉ VYUŽITÍ + SMĚSNÝ ODPAD

3C2

Dopad:

- Nízké množství obalu na kg produktu zůstává výhodou
- Ale obal končí mimo recyklační systém
- Ztrácí se materiál, který by mohl být znovu využit

Hodnocení:

✅ materiál | ⚠️ systém | ❌ cirkularita

📌 Víte, že:

Z hlediska obalu jde stále o relativně efektivní volbu, ale nevyužívá se potenciál materiálové cirkularity.

VELKÉ BALENÍ + PLÝTVÁNÍ

3C3

Dopad:

- Nevyužitý jogurt = zbytečně vynaložené zdroje
- Dopad potravin (výroba, energie, suroviny) převyšuje dopad obalu
- Veškerá výhoda velkého balení se ztrácí

Hodnocení:

✗ plýtvání | ✗ emise | ✗ dopad

 Víte, že:

U potravin má často větší ekologický dopad jejich výroba než obal – proto je důležité přizpůsobit velikost balení reálné spotřebě.